«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
олімпійського, професійного та адаптивного спорту
від 26.08.25 р., протокол № 1

Зав. каф Бріскін Ю. А.

Теми та короткий зміст семінарських занять
з дисципліни «Олімпійський і професійний спорт» (ОК23)
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта
ОПП «Фізична культура»
IV курсу ФПО та V курсу ФПтаЗО денної та заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Олімпійські ігри Стародавньої Греції	2	-
2	Відродження олімпійського руху. Проблема аматорства в олімпійському русі.	2	2
3	Міжнародна олімпійська система: принципи, структура та діяльність	2	-
4	Організація, проведення та спортивна програма Олімпійських ігор	2	-
5	Періодизація Олімпійських ігор. Основні напрями діяльності Міжнародного олімпійського комітету	2	2
6	Олімпійський спорт в Україні.	2	2
7	Професійний спорт як соціальне явище	-	-
8	Формування та розвиток видів професійного спорту	2	2
9	Організаційно-правові засади професійного спорту	2	2
10	Економічні засади професійного спорту	2	-
	Разом	**18**	**10**

Змістовий модуль 1. Олімпійський спорт як вид соціальної практики

Тема 1. Олімпійські ігри Стародавньої Греції

Передумови виникнення атлетики та Олімпійських ігор в Стародавній Греції. Фізичне виховання в системі освіти та виховання Стародавньої Греції. Спортивні споруди Стародавньої Греції. Організація та проведення стародавніх Олімпійських ігор. Програма Олімпійських ігор Стародавньої Греції. Учасники і переможці Олімпійських Ігор Стародавньої Греції. Підготовка атлетів до участі в Олімпійських іграх. Кризові явища в атлетиці Стародавньої Греції і припинення проведення Олімпійських ігор.

Олімпійські ігри в Римський період історії Стародавньої Греції.

Тема 2. Відродження олімпійського руху. Проблема аматорства в олімпійському русі.

Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. Спроби відродження ідей Олімпізму в XVII—XIX ст**.** Роль П'єра де Кубертена у відродженні Олімпійських ігор. Міжнародний атлетичний конгрес 1894 р., його програма і значення для відродження Олімпійських ігор і розвитку олімпійського руху. Утворення Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Еволюція уявлення щодо спортсмена-аматора. «Відкриті» Олімпійські ігри і вирішення проблеми аматорства та професіоналізму в олімпійському русі.

Тема 3. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура та діяльність

Фундаментальні принципи олімпійського спорту. Олімпійська Хартія – основний нормативно-правовий документ олімпійського руху. Організаційна структура та завдання Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Міжнародні спортивні федерації (МСФ). Національні олімпійські комітети (НОК) та їх роль у зміцненні міжнародного олімпійського руху. Міжнародна Олімпійська академія, Олімпійський музей. Економічна діяльність МОК. Міжнародні олімпійські рекламно-спонсорські програми «ТОП». Джерела доходів МОК і їх розподілу серед організацій, що мають безпосереднє відношення до олімпійського спорту.

Тема 4. Організація, проведення та спортивна програма Олімпійських ігор

Господар Олімпійських ігор. Організація та проведення Олімпійських ігор. Структура та зміст діяльності ОКОІ. Діяльність Координаційної комісії Олімпійських ігор. Роль міжнародних спортивних федерацій в організації і проведенні Олімпійських ігор. Учасники Олімпійських ігор**.** Спортивна програма Олімпійських ігор. Чинники, що впливають на формування спортивної програми Олімпійських ігор. Періоди розвитку спортивних програм Олімпійських ігор.

Тема 5. Періодизація Олімпійських ігор. Основні напрями діяльності Міжнародного олімпійського комітету

Періоди розвитку Олімпійських ігор. Основні напрями діяльності Міжнародного олімпійського комітету. Комерціалізація олімпійського спорту. Бойкоти Олімпійських ігор. Боротьба з апартеїдом в спорті. Боротьба з застосуванням допінгу в спорті.

Тема 6. Олімпійський спорт в Україні

Олімпійський спорт в Україні до 1992 року. Стан олімпійського спорту в Україні після 1992 р. Спортсмени України в Іграх Олімпіад (після 1992 р.). Спортсмени України на зимових Олімпійських іграх (після 1992 р.). Олімпійці Львівщини.

Змістовний модуль 2. П**рофесійний спорт як вид соціальної практики**

Тема 7. Професійний спорт як соціальне явище

Сутність професійного спорту як соціального явища. Загальні соціальні функції професійного спорту. Специфічні соціальні функції професійного спорту.

Тема 8. Формування та розвиток видів професійного спорту

Передумови виникнення професійного спорту в Великій Британії. Передумови виникнення професійного спорту в США. Формування та розвиток ігрових командних видів професійного спорту (бейсбол, американський футбол, баскетбол, хокей, футбол). Формування та розвиток індивідуальних та індивідуально-командних видів професійного спорту (бокс, велоспорт, теніс).

Тема 9. Організаційно-правові засади професійного спорту

Організаційна структура професійних спортивних ліг. Організаційна структура професійного спортивного клубу (команди). Основи правового регулювання у професійному спорті. Трудові взаємовідносини у професійному спорті. Асоціації спортсменів професійних ліг.

Тема 10. Економічні засади професійного спорту

Специфіка бізнесу у професійному спорті. Джерела доходів у професійному спорті. Статті видатків у професійному спорті.

Рекомендована література

Основна:

1. Булатова М.М. Олімпійський рух історія і сучасність : у 2 кн./М.М.Булатова, С.Н.Бубка, В.М.Платонов. – К., 2021. – Кн.2. – 672 с. : іл.

2. Олімпійський рух в Україні : історія і сучасність / С.Н.Бубка, М.М.Булатова, В.М. Єрмолова, О.М.Вацеба та ін.; за заг.ред. С.Н.Бубки і М.М.Булатової. – Київ, 2021. – 304 с.

3. Олімпійські ігри Стародавньої Греції : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 31 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/items/4979e571-0154-4d7c-a6b6-3e192341752a

4. Відродження Олімпійського руху. Проблема аматорства в Олімпійському русі : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 24 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/items/4740b525-f00d-4057-91e9-9da01d2d6b03

5. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура і діяльність: лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 32 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/items/9f6df83e-40eb-4acd-ac84-1a227bf4caa2

6. Організація, проведення та спортивна програма Олімпійських ігор : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 17 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/items/912b478d-1ffb-43de-b3d4-399069f594c4

7. Періодизація Ігор Олімпіад. Проблеми Олімпійського спорту сучасності та шляхи їх вирішення : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 43 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/items/8e3e88cb-54c3-4cd6-afc2-67ea59f97cf2

8. Олімпійський спорт в Україні : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 27 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/items/9ec99b81-d939-4bc2-80b1-77ec1d854cd0

9. Професійний спорт як соціальне явище : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 30 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/38022

10.Формування та розвиток видів професійного спорту: лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 70 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/38024

11.Організаційно-правові засади професійного спорту : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 44 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/38025

12.Економічні засади професійного спорту : лекція з навчальної дисципліни „Олімпійський і професійний спорт” / уклад. Бріскін Ю. А., Нерода Н. В. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 25 с. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/38026

13.The Olympic Charter. [Електронний ресурс] – Режим доступу:https://olympics.com/ioc/olympic-charter

Допоміжна:

1. Бріскін Ю. А. Професійний спорт у системі соціальних практик спорту – головні тренди / Бріскін Юрій Аркадійович, Нерода Неоніла Вікторівна // Lex Sportiva. – 2022. – Вип. 1. – С. 3–11. DOI https://doi.org/10.32782/lexsportiva/2022.1.1

2. Борисова О., Петренко Г., Ши Ш. Формування клубної системи у тенісі в Європі наприкінці XIX–на початку XX ст //Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2019. – №. 1. – С. 89-92.

3. Гончаренко Є. В., Применко В. Тенденції розвитку професійного футболу в США //ББК 75.4 (0) 90к. я431 М 78 Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XIV Міжнародної конференції молодих вчених, 19 травня 2021 року [Електронний ресурс].–К., 2021.–287 с. У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні. – С. 23.

4. Нерода Н. В. Другий етап розвитку сучасного олімпійського руху за авторською комплексно-фактологічною періодизацією / Нерода Н. В., Бріскін Ю. А. // Український журнал медицини, біології та спорту. – 2022. – № 7(2). – С. 296–302. https://doi.org/10.26693/jmbs07.02.296

5. Нерода Н. В. Організаційні та правові засади європейського професійного спорту : дис. ... канд. з фіз. виховання і спорту : 24.00.01. Львів, 2018. 232 с.

6. Олімпійська хартія (чинна з 30 січня 2025 р.). [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://noc-ukr.org/pages/officialdocuments/olimpiyska-khartiya

7. Павлюк І. С. Розвиток гольф індустрії у Європейських країнах в сучасних умовах. – 2020.

8. Растворцев Р., Борисова О. індустрія гольфу: сучасний стан та виклики //Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2022. – №. 2. – С. 96-102.

9. Хіменес, Х., Бріскін, Ю., Нерода, Н., & Скалій, Т. (2025). Реформування системи європейських професійних баскетбольних змагань. Sport Science Spectrum, (1), 83-89

10. Neroda N. Stages Of Development Of The Modern Olympic Movement In Accordance With The Author's Complex-Factual Periodization // Stan, Perspektywy I Rozwój Ratownictwa, Kultury Fizycznej I Sportu W XXI Wieku. – 2022, Bydgoszcz. – p. 199–213. – ISBN 978-83-65507-69-3.

11. Khimenes, K., Briskin, Y., Pityn, M., Neroda, N., & Zadorozhna, O. (2024). Historical context and modern interpretation of the factors of the professional sports development in North America and Europe. *Slobozhanskyi Herald of Science and Sport. 28(1): 14-22.* DOI: 10.15391/snsv.2024-1.002

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Головна Ліга бейсболу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.mlb.com/
2. Головна ліга соккеру https://www.mlssoccer.com/
3. Жіноча Асоціація тенісу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wtatennis.com/
4. Міжнародна боксерська федерація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ibf-usba-boxing.com/
5. Міжнародна Олімпійська академія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ioa.org.gr/
6. Міжнародний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.olympic.org/

7. Національний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.noc-ukr.org/
8. Відділення Національного олімпійського комітету України у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.noc.lviv.ua/
9. Міжнародна Федерація футболу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.fifa.com/
10. Національна баскетбольна асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nba.com/
11. Національна хокейна ліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nhl.com/
12. Національна футбольна ліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nfl.com/
13. Світовий тур Асоціації тенісистів-професіоналів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.atptour.com/
14. Репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://repository.ldufk.edu.ua/home